

Till
Oppositionsrådet Anita Mattsson (S)
Gruppledaren Marie Åkesdotter (MP)

Kopia: Övriga partiers gruppledare samt kommundirektören

Svar på brev med frågor angående folkomröstningen

Redan när oppositionspartierna påbörjade sin namninsamling för att tvinga fram den lokala folkomröstningen kring taxesystemet i äldreomsorgen förekom grova felaktigheter i det material som oppositionen använde sig av. Jag och Alliansen såg detta som bekymmersamt. Det kan aldrig i längden vara rimligt att driva politik genom att försöka lura människor med osanna påståenden, överdrifter och faktafel. Det skadar allvarligt förtroendet för politiken i Tyresö kommun – den typen av agerande drabbar oss alla. Vi har varnat för detta och flera gånger i kommunfullmäktige uppmanat oppositionspartierna och alla andra som vill engagera sig i kampanjen runt folkomröstningen att hålla sig till korrekta fakta.

Tyvärr kan vi konstatera att våra farhågor om att även valkampanjperioden skulle präglas av fel och problem nu besannas i och med de påståenden som oppositionen för ut via bland annat den firsidiga broschyr som vi kunde ta del av från ert kampanjtält vid Tyresöfestivalen. Samma typer av felaktigheter repeteras dessutom på den hemsida som oppositionen satt upp för kampanjen.

Gjort är tyvärr gjort och jag hoppas att detta ändå inte ska förgifta samarbetsklimatet i kommunen under kommande månader och år – även om vårt förtroende för er är väldigt lågt nu.

Vi skulle ändå vilja ta tillfället i akt nu när ni har skrivit brev till mig att be er i avslutningen av kampanjen hålla er till korrekta fakta.

Vi ser hur ni hittills har hävdats att många Tyresöbor till följd av det ändrade taxesystemet skulle tvingas levas på försörjningsstödsnivåer – det är ju inte sant. Det är en väsentlig skillnad mellan försörjningsstödsnormen och det förbehållsbelopp som Socialtjänstlagen garanterar de som är i behov av omsorg innan de behöver betala några avgifter alls.

Vi ser vidare att det hävdas att Tyresö har länets högsta taxor – detta är inte heller sant. I och med att vi nu sedan 1,5 år tillämpar den av riksdagen fastställda nationella maxtaxan där den högsta avgiften är 1760: - så har vi samma högsta möjliga avgift i Tyresö som i 14 av Stockholms län kommuner och en lång rad av kommuner i hela landet. Det kanske kan vara intressant för oppositionen att känna till att bland de kommuner som liksom Tyresö har 1760: - som högsta avgift finns Sundbyberg, Sigtuna, Botkyrka, Nynäshamn och Södertälje – det vill säga samtliga Socialdemokratiskt styrda kommuner i Stockholms län.

Vidare till det påstående som ni nu lyfter fram i det brev som ni skrivit. Ni hävdar att kommunen medvetet sprider felaktig information eftersom uppgifterna om vilken avgift pensionären "Nils" betalar efter förändringen av taxesystemet skulle vara felaktig och att kommunens tjänstemän därmed räknat fel. Detta stämmer inte heller.

"Nils" är en verklig person av kött och blod som existerar. Siffrorna är enligt tjänstemännen – jag har gått och frågat - hämtade ur systemet och är korrekta för den person som det berör.

Självfallet är namnet fingerat. Även den kvinna som förekommer i exemplet ”Irma” är en verklig person.

Låt mig nu försöka kort besvara de numrerade frågor ni ställer:

1. Visste du om att informationen ifråga om de två räkneexemplen Nils och Irma innehöll direkta felaktigheter i beräkningen av avgiftsutrymme, avgift och skillnad mellan det gamla och nya systemet?

Svar: Tyvärr för er del så är uträkningarna i exemplen korrekta då det är direkt tagna ur verkligheten och motsvaras av äkta Tyresöbor av kött och blod. Låt mig återigen uttrycka en from förhoppning om att ni accepterar detta faktum och inte använder detta i kampanjen som ytterligare en medveten felaktighet från er sida.

2. Hur är det möjligt, med ett avgiftssystem som enligt informationen till väljarna ska vara så enkelt att förstå, att inte kommunens tjänstemän kan räkna rätt?

Svar: Då exemplen är tagna direkt ur verkligheten så har tjänstemännen inte räknat fel. För övrigt tycker jag att det nuvarande systemet faktiskt är enklare än det gamla systemet och har inga problem att argumentera för det.

3. Har det förekommit order eller andra påtryckningar från den politiska ledningen att det i informationen ska framstå som att det främst är pensionärer med höga inkomster som drabbas?

Svar: Det taxesystem som Tyresö kommun införde 2011 innebar förändringar för många av brukarna inom äldreomsorgen (framför allt). Beroende på inkomst och antal tjänster som en person använder sig av har utfallet i enskilda fall blivit olika. Fler personer än tidigare har blivit helt avgiftsbefriade (betalar ingen avgift alls oavsett insatser) vilket visar på det starka skyddet för de med de lägsta inkomsterna. Vi ser också att det finns personer som betalar lägre avgift med det nya systemet än med det gamla då det med enhetstaxan bara betalar för en enskild insats istället för den nivåtaxa som fanns förr och som inte tog hänsyn till de egentliga behoven hos den enskilde brukaren – här ser vi en förenkling med enhetstaxa kontra nivåtaxa. Sedan finns en ganska stor grupp som fått höjningar på någon hundralapp per månad då de har flera olika insatser. Allt relateras dock till den enskilda individens inkomst och avgiftsutrymme. Slutligen finns det en liten grupp personer (7 st) som fått höjningar på över 700: - i månaden – för dessa är skillnaden stor det är det inget tvivel om. Dessa i den sistnämnda gruppen är personer som har både höga pensioner och stora vårdbehov så att de slår i det maxtak som riksdagen beslutat om.

Tittar man på detta är det en rimlig slutsats att dra att de som har höga pensioner och/eller många insatser är de som fått största ökningarna samtidigt som de som har lägre inkomster och/eller bara använder en enskild tjänst har fått mindre höjningar eller i vissa fall sänkningar.

Har vi då utövat politiska påtryckningar på tjänstemännen i kommunen? Mitt svar är nej det har vi inte gjort. Ni får gärna vända er direkt till tjänstemännen och fråga hur de upplever det. Vi har stort förtroende för tjänstemännen i kommunen och respekt för att de är professionella och har stor integritet. Jag tror inte att tjänstemännen i kommunen skulle försöka lura Tyresöborna på vårt uppdrag, och faktiskt inte heller på oppositionens uppdrag.

4 och 5: Fråga 4 och 5 var riktade till kommundirektören Bo Renman så jag kommenterar dom inte här annat än att konstatera att eftersom premissen för era frågor är fel så är det svårt att gå er till mötes i det ni begär. Men jag har fullt förtroende för att kommundirektören kan ge er adekvata svar ur sitt perspektiv.

6. Givet att det som varit premissen för avgiftshöjningen - att den mest skulle drabba höginkomsttagare - är felaktig, anser du att det finns skäl att ompröva beslutet att kraftigt höja avgiften för äldre och personer med funktionsnedsättning?

Svar: Det finns naturligtvis alltid skäl att ompröva beslut som tas. Som ni ju säkert vet så har beslutet om det nya taxeyesystemet, som togs första gången i april 2011, redan omprövats två gånger av kommunfullmäktige – senast vid mötet i juni 2012. Vilka taxor som kommunen tillämpar för olika tjänster är en del av kommunens budget och omprövas därför årligen. Däremot är det ju, som ni nu vet, så att ni har fel när ni säger att kommunens uträkningar är fel eftersom de är tagna direkt ur verkligheten – varför det är svårt att utgå från den felaktiga premiss som ni har.

Vi i Alliansen anser att det är viktigt att vi tar ett långsiktigt ansvar för kvalitet, valfrihet och välfärd i Tyresö kommun. Vi anser att det är viktigare än kortsiktig populism. Vi anser vidare att det är viktigt att i alla sammanhang kunna möta Tyresöborna – väljarna – med rak ryggen genom att hålla sig till korrekta fakta och inte sprida felaktigheter.

Vi menar att vi står inför stora utmaningar i Tyresö. En av dessa är det vi skulle kunna kalla ”äldreboomen”, det faktum att andelen äldre över 80 år ökar snabbare i Tyresö än i nästan alla andra kommuner i Sverige. Detta kommer att ställa stora krav på kommunen och på skattebetalarna. Vi har därför tillsatt en utredning kring hur Tyresö på 10-20 års sikt ska klara detta. Hur mycket ska hemtjänsten byggas ut, hur många platser på särskilda boenden behövs, vilka åtgärder kan vidtas för att uppmuntra kvarboende hemma genom t.ex. seniorlägenheter etc. Vad kommer detta att betyda för Tyresö ekonomiskt och då både i ökade kostnader men även hur det ändrar vårt utfall i det kommunala utjämningsystemet.

Klart är att det kommer att bli dyrare för Tyresö i framtiden och att vi inte kan utesluta skattehöjningar för att klara välfärden. I det perspektivet vore det märkligt att inte också se över de taxor som vi har i kommunen och det är det som gjordes i och med att ett nytt taxeyesystem infördes 2011. Det gamla systemet var jämförelsevis, med de flesta andra kommuner, väldigt generöst. Det nya systemet ligger mer i linje med vad andra kommuner har i och med att vi nu har den nationella maxtaxan som högsta avgift. Detta stärker intäkterna för omsorgen och i takt med att antalet brukare ökar, och ökar snabbt, blir intäktsförstärkningen större år för år. Samtidigt skjuter vi till nya resurser från oss alla som skattebetalare varje år för att kunna hålla uppe kvalitet och ge en bra omsorg. Det är det viktigaste. Att inte justera taxorna alls leder till att omsorgen urholkas nu och på sikt.

Med vänliga hälsningar

Fredrik Saweståhl
Kommunstyrelsen ordförande